

Klára PEJŘIMOVSKÁ, Herta Kašparová (1923-1946) a květnové povstání v Třešti: skutečný příběh a druhý život v historické paměti města Třešť. Bakalářská práce, Historický ústav FF JU, České Budějovice 2016, 61 s., včetně 5 nestránkovaných obrazových příloh.

Posudek oponenta bakalářské práce

Studentka Klára Pejřimovská se ve své bakalářské práci „*Herta Kašparová (1923-1946) a květnové povstání v Třešti: skutečný příběh a druhý život v historické paměti města Třešť*“, jak již její název napovídá, zaměřila na problematiku „osobnosti Herty Kašparové a událostí květnového povstání v Třešti. V první řadě přiblížím průběh událostí, které se odehrály v květnu 1945, následně budu svou pozornost věnovat Hertě Kašparové, třešťské rodačce, po jejímž udání bylo popraveno několik obyvatel města.“ (s. 3). Jak autorka dostala těmto svým myšlenkám?

Celá práce je rozdělena do šesti kapitol, z nichž některé se ještě dále člení na podkapitoly: 1. Úvod (s. 6-9), 2. Třešť před 2. světovou válkou (s. 10-11), 3. Třešť za 2. světové války (s. 12-23), 4. Revoluce v Třešti (s. 24-42, podkapitoly 1.-5.: sobota 5. května 1945 až středa 9. května 1945, 4.6. Dopadení „vrahů revoluce“), 5. Téma květnového povstání a jeho důsledků a historická paměť regionu (s. 43-54, podkapitoly 1.-3.: Třešťské květnové povstání v populárně naučné a regionální literatuře, 2. v regionálním tisku a na internetových portálech, ve vzpomínkách pamětníků), 6. Závěr (s. 55-56), 7. Prameny a literatura (s. 57-60), 8. Obrazová příloha (s. 61-66).

Autorka výtěžila z poctivého pramenného výzkumu podstatné části. Stranou jejího zájmu nezůstalo ani hledání a zpracování dalších zdrojů, jako byly filmy. A zachytila většinu aktuálních internetových odkazů. Svou bakalářskou práci celkem logicky a přehledně rozčlenila. Je také vidět evidentní zaujetí tématem, který si sama zvolila a který úzce souvisí s historií regionu, ze kterého pochází. To jsem poznal při její první (a taky poslední) konzultaci u mé osoby. V části *Úvod* podala vymezení tématu, použité metody a metodologii, nástin charakteristiky pramenné základny a prostudované literatury, stejně jako lehce naznačila problematiku řešených úkolů. V části *Závěr* přináší rekapitulaci docílených výsledků relativně dlouhého badatelského výzkumu. Na základě toho doslova uvádí: „Po prostudování všech pramenů a literatury jsem došla k závěru, že Herta Kašparová byla spíše jakousi „obětí“ revoluce. Stala se loutkou nacistů řádících v Třešti. V době revoluce tu působili mnohem horší lidé, než byla Herta Kašparová. Vzpomeňme si na některé propuštěné třešťské Němce, jako byl například Johann Walter Engelmann nebo Ing. Ewald Radtke, kteří zavinili smrt více občanů města než samotná Herta. Proč se tedy mluví hlavně o Hertě? Herta i přesto, že byla německé národnosti, vyrůstala a přátelila se s českými dětmi. Její matka dokonce Čechům v Třešti pomáhala. Možná proto je to od ní bráno jako větší zrada než od oněch dvou Němců, kteří k Čechům nikdy neměli kladný vztah.“ (s. 56). Přitom ale na s. 44 uvádí (z práce Jiřího Vybíhala Třešť 1945): „Herta se prý změnila po nástupu ke kriminální policii ve Zlíně, kde správu převzalo v roce 1945 gestapo. Příklady mučení, které viděla, ji výrazně poznamenaly, což doznává i její matka.“

Bakalářská práce nám přináší spíše dokonalý výčet potřebných informací a souvislostí, než zcela nové poznatky, autorce se tak podařilo, jistým způsobem, naplnit zadání kvalifikační práce! Ve své bakalářské práci Klára Pejřimovská využila množství dochovaných archivních

pramenů, především z fondů Moravského zemského archivu, fond Mimořádný lidový soud v Jihlavě, Státního okresního archivu Jihlava, materiálů Muzea Vysočiny Jihlava, pobočka Třešť, i svého osobního, který obsahoval rozhovory s pamětníci. To byly ony základní pramenné zdroje, včetně vydaných pramenů a čtyř periodik (Jiskra, Kladivo a srp, Naše město, Stráž Vysočiny), které celkem vytěžila, i když interpretačně ne vždy velmi vhodně použité. Autorka správně upozorňuje na faktory, které ovlivnily její badatelskou situaci, což je přínosem její práce.

Struktura práce, včetně metodické a metodologické stránky práce, a také nezbytný vědecký aparát bakalářské práce, je na celkem žádoucí úrovni a kvalitě, i když se vloudila některá nedopatření (nedovedené stránkování u části: 7. Prameny a literatura (s. 57-60), nebo jako zejména zcela fatální chyba v podobě třeba této formulace: „ Alois Kašpar ... Pracoval v **uhelných** dolech v Příbrami a vězněn byl v Ostrově u Karlových Varů = v Příbrami nebyly uhelné doly, ale doly na stříbro, olovo a uran! Nebo s. 12: „(tzv. německý ostrov)“ = správně jazykový ostrov. To samé platí i pro úroveň jazykového a stylistického zpracování, mnohde by byla jistě nalezena vhodnější formulace (zase někde unikla písmena o, i, k na konci řádku).

Můj dotaz na autorku je následující: *Myslíte si, že chápání konce války a krvavé události v Třešti Vámi zachycené odpovídá generačnímu pohledu a posunu ve výkladu těchto události po roce 1989, a přibližte nám problematiku Vaší práce s pamětníky (pamětníci)?*

Bakalářskou práci Kláry Pejřimovské doporučuji k obhajobě a hodnotím ji stupněm **dobře**.

V Českých Budějovicích 11. srpna 2016

PhDr. et PaedDr. Jiří Dvořák, Ph.D.